

Lekce 1. – KLÁVESNICE A MYŠ

Klávesnice a myš jsou nejzákladnější pomůcky pro ovládání počítače.

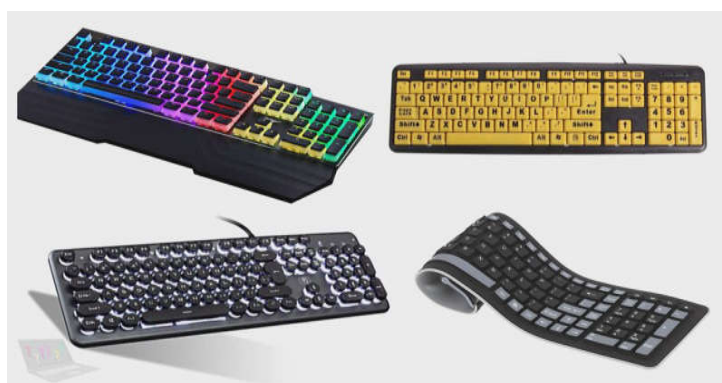
Klávesnice svým vzhledem a rozložením písmen vychází z klasického psacího stroje.

Téměř všechny běžné klávesnice, co se týká použití, jsou v podstatě stejné. Všechny mají písmena, čísla a speciální znaky téměř na stejném místě.

Klávesnice se liší vzhledem, použitou technologií a potiskem.

Na základní klávesnici najdeme písmena – celou abecedu bez diakritiky, čísla, českou (nebo jinou znakovou sadu), mezerník, klávesu SHIFT, CAPS LOCK, ALT, BACK SPACE, DELETE a ENTER. Ostatní speciální klávesy i s jejich funkcí si představíme jindy.

Dále pro ovládání počítače používáme **myš**.

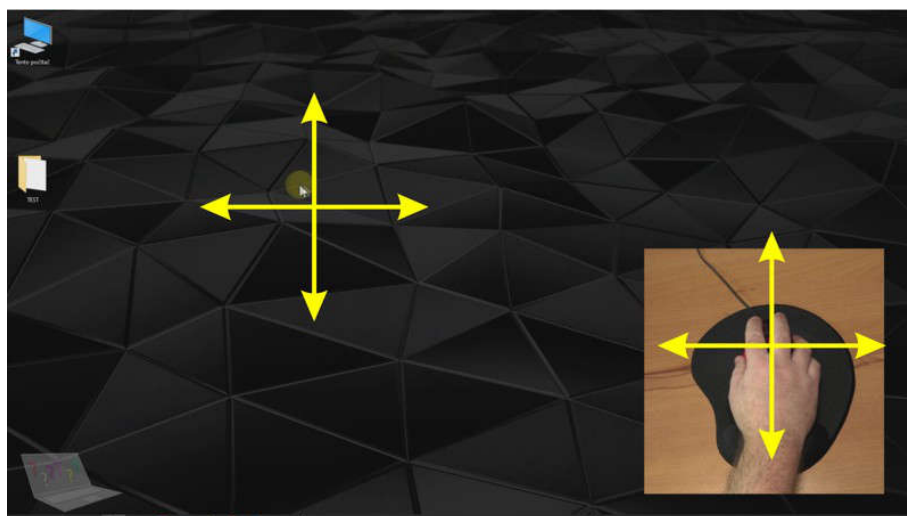
Myši je spousta druhů a typů, ale opět platí že základní funkce jsou u všech myši stejné.

Běžná počítačová myš má dvě tlačítka a jedno kolečko. Vždy hovoříme o levém tlačítku a o pravém tlačítku.

S pomocí myši pohybujeme kurzorem po monitoru (to je ta šipka na monitoru). Pohybem myši doprava jede kurzor doprava, pohybem doleva jede kurzor doleva. Pohybem myši dopředu jede kurzor nahoru, a pohybem dozadu (k sobě) jede kurzor dolů.

Aby se kurzor při pohybu myši pohyboval i na monitoru, musí myš ležet na stole (podložce). Když jí zvednete, tak kurzor na pohyb myši nereaguje.

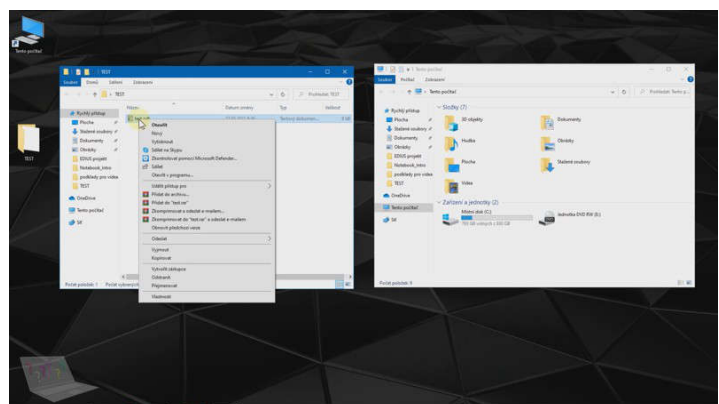

Při použití tlačítek mluvíme o takzvaném kliknutí. Hlavní tlačítko je to levé.

Kliknou na myš znamená krátce zmáčknou levé tlačítko myši. Dvojklik jsou dvě rychle po sobě jdoucí zmáčknutí tlačítka myši. Tlačítko můžeme také držet, v tom případě hovoříme o tom něco, „chytit myši“.

Pravé tlačítko používáme jen v případě že je řečeno například „klikni pravým tlačítkem“. Pravé tlačítko se používá převážně na vyvolání rozšířené nabídky podle toho, kde se nachází kurzoru.

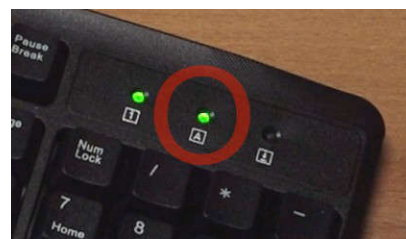

Myš slouží k pohybu na ploše monitoru, k otevírání složek a souborů a k dalším činnostem souvisejících s prací na počítači.

Vraťme se ke klávesnici. V základním nastavení píšeme malá písmena. Pokud chceme napsat velké písmeno, tak nejdříve stiskneme a držíme SHIFT a pak napíšeme písmeno.

Pokud chceme napsat více velkých písmen za sebou, tak buď stále držíme SHIFT, nebo stiskneme CAPS LOCK čímž aktivujeme psaní velkých písmen.

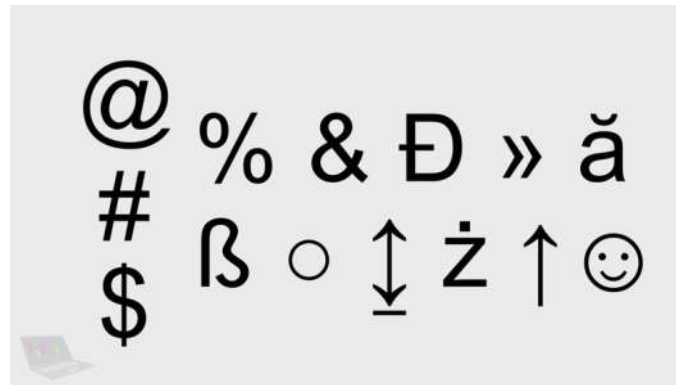

To je na klávesnici indikováno rozsvícenou kontrolkou. Potom píšeme velká písmena dokud tlačítko CAPS LOCK opět nestiskneme a tím nezrušíme psaní velkých písmen.

Písmena s diakritikou (háčky, čárky) najdeme v horním řádku s čísly. Čísla jsou vpravo na takzvané numerické klávesnici.

Klávesnice dovoluje psát i speciální znaky (zavináč, sharp, dolar a podobně).

Buď přímo na klávesnici s použitím tlačítek SHIFT nebo ALT. Nebo takzvanou klávesovou zkratkou. Všechny znaky v počítači mají svůj kód a jsou uvedeny v ASCII tabulce znaků.

The ASCII code

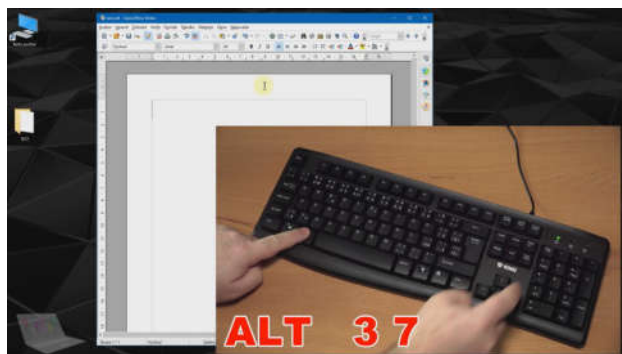
American Standard Code for Information Interchange

ASCII control characters		ASCII printable characters						Extended ASCII characters																
DEC	HEX	Simbolo	ASCII	DEC	HEX	Simbolo	DEC	HEX	Simbolo	DEC	HEX	Simbolo	DEC	HEX	Simbolo									
00	00h	NULL	(carácter nulo)	32	20h	espacio	64	40h	@	96	60h	`	128	80h	Ç	160	A0h	à	192	C0h	À	224	E0h	Ò
01	01h	SOH	(inicio encabezado)	33	21h	!	65	41h	Á	97	61h	a	129	81h	Ù	161	A1h	á	193	C1h	Á	225	E1h	Ó
02	02h	STX	(inicio texto)	34	22h	"	66	42h	B	98	62h	b	130	82h	Ú	162	A2h	â	194	C2h	Â	226	E2h	Ô
03	03h	ETX	(fin de texto)	35	23h	#	67	43h	C	99	63h	c	131	83h	Û	163	A3h	ã	195	C3h	Ã	227	E3h	Õ
04	04h	EOT	(fin transmision)	36	24h	\$	68	44h	D	100	64h	d	132	84h	Ü	164	A4h	ä	196	C4h	Ä	228	E4h	Ö
05	05h	ENQ	(enquiry)	37	25h	%	69	45h	E	101	65h	e	133	85h	Ý	165	A5h	å	197	C5h	Å	229	E5h	Ø
06	06h	ACK	(acknowledgement)	38	26h	&	70	46h	F	102	66h	f	134	86h	ÿ	166	A6h	ä	198	C6h	Ä	230	E6h	Ù
07	07h	BEL	(timbre)	39	27h	'	71	47h	G	103	67h	g	135	87h	ç	167	A7h	ç	199	C7h	Ç	231	E7h	Ú
08	08h	BS	(retroceso)	40	28h	(	72	48h	H	104	68h	h	136	88h	è	168	A8h	è	200	C8h	È	232	E8h	Û
09	09h	HT	(tab horizontal)	41	29h	)	73	49h	I	105	69h	i	137	89h	é	169	A9h	é	201	C9h	É	233	E9h	Ü
10	0Ah	LF	(salto de línea)	42	2Ah	,	74	4Ah	J	106	6Ah	j	138	8Ah	ê	170	AAh	ê	202	CAh	Ê	234	EAh	Ý
11	0Bh	VT	(tab vertical)	43	2Bh	+	75	4Bh	K	107	6Bh	k	139	8Bh	ë	171	ABh	ë	203	CBh	Ë	235	EBh	Û
12	0Ch	FF	(form feed)	44	2Ch	=	76	4Ch	L	108	6Ch	l	140	8Ch	ì	172	ACH	ì	204	CAh	Ì	236	ECh	Ü
13	0Dh	CR	(retorno de carro)	45	2Dh	-	77	4Dh	M	109	6Dh	m	141	8Dh	í	173	ADh	í	205	CAh	Í	237	EDh	Ý
14	0Eh	SO	(shift Out)	46	2Eh	.	78	4Eh	N	110	6Eh	n	142	8Eh	î	174	ADh	î	206	CAh	Î	238	EDh	ÿ
15	0Fh	SI	(shift In)	47	2Fh	/	79	4Fh	O	111	6Fh	o	143	8Fh	ï	175	ADh	ï	207	CAh	Ï	239	EDh	ÿ
16	10h	DLE	(data link escape)	48	30h	0	80	50h	P	112	70h	p	144	90h	ÿ	176	BDh	ÿ	208	DAh	ÿ	240	FDh	ÿ
17	11h	DC1	(device control 1)	49	31h	1	81	51h	Q	113	71h	q	145	91h	ÿ	177	BDh	ÿ	209	DAh	ÿ	241	FDh	ÿ
18	12h	DC2	(device control 2)	50	32h	2	82	52h	R	114	72h	r	146	92h	ÿ	178	BDh	ÿ	210	DAh	ÿ	242	FDh	ÿ
19	13h	DC3	(device control 3)	51	33h	3	83	53h	S	115	73h	s	147	93h	ÿ	179	BDh	ÿ	211	DAh	ÿ	243	FDh	ÿ
20	14h	DC4	(device control 4)	52	34h	4	84	54h	T	116	74h	t	148	94h	ÿ	180	BDh	ÿ	212	DAh	ÿ	244	FDh	ÿ
21	15h	NAK	(negative acknowledge)	53	35h	5	85	55h	U	117	75h	u	149	95h	ÿ	181	BDh	ÿ	213	DAh	ÿ	245	FDh	ÿ
22	16h	SYN	(synchronous idle)	54	36h	6	86	56h	V	118	76h	v	150	96h	ÿ	182	BDh	ÿ	214	DAh	ÿ	246	FDh	ÿ
23	17h	ETB	(end of trans. block)	55	37h	7	87	57h	W	119	77h	w	151	97h	ÿ	183	BDh	ÿ	215	DAh	ÿ	247	FDh	ÿ
24	18h	CAN	(cancel)	56	38h	8	88	58h	X	120	78h	x	152	98h	ÿ	184	BDh	ÿ	216	DAh	ÿ	248	FDh	ÿ
25	19h	EM	(end of medium)	57	39h	9	89	59h	Y	121	79h	y	153	99h	ÿ	185	BDh	ÿ	217	DAh	ÿ	249	FDh	ÿ
26	1Ah	SUB	(substitute)	58	3Ah	:	90	5Ah	Z	122	7Ah	z	154	9Ah	ÿ	186	BDh	ÿ	218	DAh	ÿ	250	FDh	ÿ
27	1Bh	ESC	(escape)	59	3Bh	;	91	5Bh	[	123	7Bh	{	155	9Bh	ÿ	187	BDh	ÿ	219	DAh	ÿ	251	FDh	ÿ
28	1Ch	FS	(file separator)	60	3Ch	<	92	5Ch	\	124	7Ch		156	9Ch	ÿ	188	BDh	ÿ	220	DAh	ÿ	252	FDh	ÿ
29	1Dh	GS	(group separator)	61	3Dh	=	93	5Dh	]	125	7Dh	}	157	9Dh	ÿ	189	BDh	ÿ	221	DAh	ÿ	253	FDh	ÿ
30	1Eh	RS	(record separator)	62	3Eh	>	94	5Eh	^	126	7Eh	~	158	9Eh	ÿ	190	BDh	ÿ	222	DAh	ÿ	254	FDh	ÿ
31	1Fh	US	(unit separator)	63	3Fh	?	95	5Fh	_				159	9Fh	ÿ	191	BDh	ÿ	223	DAh	ÿ	255	FDh	ÿ
127	7Dh	DEL	(delete)																					

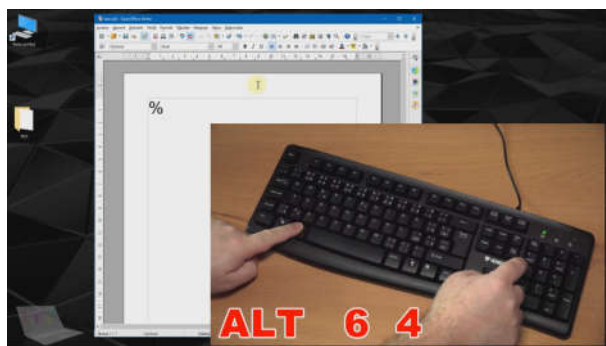
Klávesovou zkratkou použijeme tak, že stiskneme a podržíme ALT a k němu napíšeme číselný kód znaku.

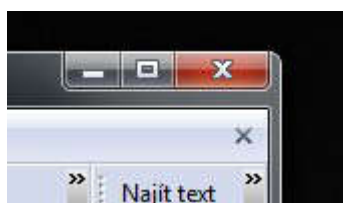
Například % má kód 37. Stiskneme a držíme ALT a napíšeme 37 a pak pustíme. Objeví se „%“.

Nebo @ má kód 64, takže stiskneme a podržíme ALT a napíšeme 64 a pak pustíme. Objeví se „@“.

Nakonec ještě za pomoci myši ovládáte pracovní okna.

Křížkem okno zavřeme, **čtverečkem** přepínáme mezi oknem a celou obrazovkou a **čárkou** okno zmenšíme na základní lištu. (zpět otevřeme kliknutím na liště na příslušnou ikonu).
V případě že myší podržíme horní lištu, můžeme pohybovat celým oknem.

www.jaknato.eu

info@jaknato.eu

jaknato.eu@gmail.com